این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

گزارش تخصصی دبیر زیست شناسی

افزایش یادگیری دانش آموزان در درس زیست شناسی با استفاده ازپرسش شفاهی

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

فهرست مطالب

چکیده ۴
نکات کلیدی : ۵
مقدمه ۵
بیان مساله ۶
بیان وضع موجود ۸
اهداف گزارش : ۸
هدف اصلی : ۸
اهداف جزئی : ۸
مقایسه با وضع مطلوب : ۹
جمع آوری اطلاعات ۹
تجزیه وتحلیل داده ها ۹
نظرات همکاران: ۹
نظرات دانش آموزان : ۱۰
یافته های علمی ۱۱
مراحل اجرای روش بحث گروهی ۱۳
محدودیتها ۱۵

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

روش تدریس مشارکتی و روشهای اجرای آن:.....۱۵

اجرای راه حل جدید :.....۱۷

الف) بهتر است زمان پرسش کوتاه باشد. ۱۷

ب) شاگردان از قبل خبر داشته باشند که پرسش کلاسی دارند ۱۷

ج) یا اسان باشد یا متوسط (هر گز سخت نباشد).....۱۷

د) بیشتر پرسشها از مطالبی باشد که مرتبط باکتاب است. ۱۷

ۀ) حجم درسی که پرسش از ان به عمل می اید کم باشد ۱۷

و) تعداد سئوالات هر پرسش کم وتعداد کلی پرسشهای کلاسی زیاد باشد. ۱۷

ز) پرسش حتما در ابتدای ساعت درس بعمل اید (تا اضطراب ناشی از ان تمام شود.....۱۷

ح) اگر ممکن است پاسخ های غلطتوسط خود دانش اموزان تصحیح(منظور پاسخ درست دادهشود تا حواس همه جمع شود) ۱۷

ط) حتما به نحوی درنمرات اصلی تا ثیر داده شود (لاز م است که از این مطلب دانش اموزان مطلع باشند).....۱۷

ارزشیابی شفاهی ۱۷

اولین ازرشیابی کلاس: ۱۸

ضرورت پرسشهای شفاهی.....۱۹

مزایای پرسشهای شفاهی ۱۹

شناساندن ارزش مشارکت کلامی در کلاس به شاگردان ۲۱

فن سوال کردن و استفاده از وقت انتظار.....۲۳

ارزیابی بعد از اجرای طرح (نقاط قوت) ۲۵

نقاط ضعف : ۲۶

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

راههای علاقه مندی دانش آموزان شرکت در پرسشهای کلاسی ۲۶

پیشنهاداتی جهت فراگیری بهتر درس: ۲۷

نتیجه گیری :.....۲۸

پیشنهادات ۲۹

منابع قابل استفاده : ۳۰

www.asemankafinet.ir

چکیده

درس زیست شناسی یکی از مهم ترین و پرمطلب ترین درس های دوره دبیرستان در رشته علوم تجربی می باشد . که درااای مطالبی فرار می باشد . یکی مهم ترین روش های یاددهی این درس پرسش شفاهی می باشد .

باید گفت در صدها صفحه هم نمی توان به تمام ابعاد پرسش پای تخته پرداخت . خیلی از معلمان طبق عادت و براساس مشاهدات دوران دانش آموزی خود و یا براثر فشار مدرسه یا بازرسان ، خود را موظف می دانند هر جلسه یا چند جلسه یکبار از تعدادی از دانش آموزان به رسم قدیم ، چند پرسش شفاهی در پای تخته از دانش آموزان مطرح و نمراتی را از صفر تا بیست بدان اختصاص دهند . با درج این مطلب هیچگاه نمی خواهیم وانمود کنیم که پرسش شفاهی دارای خاصیت نیست و باید حذف شود اما سئوال این است که چه میزان از امتحانات پایان ترم یا پایان سال را پرسش های شفاهی تشکیل می دهد ؟ مرسوم است که امتحان خرداد برای دروس مختلف به صورت کتبی و از تمام کتاب برگزار می شود و ملاک ارتقاء به پایه بالاتر را همین نمرات مشخص می کند ، آیا واقعا" پرسش شفاهی در پایان ترم برای خیلی از دروس مانند ریاضی ، علوم ، دینی ، تاریخ و غیره از نمره ۲۰ ورقه ، سهمی دارد ؟(سوای سهم نمرات ارزشیابی مستمر

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

کلاسی . در هنگام پرسش شفاهی در کلاس ، باید تمام دانش آموزان در جای خود ساکت نشسته و منتظر خواندن اسم خود باشند تا پای تخته بروند و بعضی وقت مقدار زیادی از وقت کلاس را به خود اختصاص میدهد ، در این میان کسل و بی حوصله شدن دانش آموزان در اثر سکوت مطلق جای تعمق دارد و مقدار زیادی از انرژی معلم را تاپایان وقت کلاس خواهد گرفت .بعضی از معلمان ابتدا درس جدید را تدریس و سپس در پایان وقت نسبت به پرسش از دانش آموزان از دروس جلسه قبل ، اقدام مینمایند ، که بدیهی است حواس خیلی از شاگردان صرفا" به اضطراب پرسش پای تخته ، معطوف شده و حتی توجهی به تدریس نخواهند داشت ... اینجانب در پژوهش حاضر قصد دارم به راهکارهای اثربخشی پرسش شفاهی برای یادگیری درس زیست شناسی پرداخته و راهکارهای آن را در اختیار همکاران عزیزم قرار دهم.

نکات کلیدی :

دانش اموزان – یادگیری – زیست شناسی – پرسش شفاهی

مقدمه

این که بتوانید در جلسات بحث و پرسش و پاسخ ، شاگردان هر چه بیشتری را شرکت دهید اهمیت تام دارد . انتقال این حس به شاگردان که درس از آن آنهاست تاثیر مثبت و قابل توجهی در کنترل کلاس دارد . تلاش کنید وقتی شاگردان را برای پاسخ دادن به سوالات انتخاب می کنید توازنی برقرار باشد . به طور خصوصی با شاگردان فعال صحبت کنید و از تعهد و علاقه مندیشان تشکر کنید و توضیح دهید که لازم است به دیگران هم مجال تلاش بدهیم . تحقیقات زیادی انجام شده که نشان می دهد هسته کنترل موثر کلاس ، تکنیک خوب سوال کردن است . مطمئنا شما که از روش بحث کلاسی یا پرسش و پاسخ در کلاس تان استفاده کرده اید می دانید که ساکت نگه داشتن بچه های زرنگ مشکل است و در عین حال شاگردان زیادی هم هستند که چندان در درس و بحث کلاس شرکت نمی کنند . این ها همان شاگردانی هستند که

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

از درس منقطع می شوند و از تجربه یادگیری باز می مانند . حال باید پرسید که چرا چنین اتفاقی می افتد ؟ مطمئنا همه علت ها در سطح توانایی دانش آموزان در یادگیری خلاصه نمی شود . در بسیاری از موارد شاگردان با هوش تر هم صحبت کردن در کلاس درس را بسیار دشوار می بینند . این کار سه دلیل دارد : اولین دلیل به استنباط شاگرد از ارزش و اهمیت شرکت در گفتگوهای کلاسی بر می گردد .چرا باید شاگردی که به خوبی در درس پیش می رود و نمرات عالی در تکالیف نوشتنی اش می گیرد با داوطلب شدن برای پاسخ به سوالات در کلاس خود را در معرض خطر قرار دهد ؟بدیهی است که برای این دسته از شاگردان باید ارزش شرکت در بحث های کلاسی روشن شود . دوم ، بعضی شاگردان توانا به هنگام صحبت کردن در کلاس دچار بحران اعتماد به نفس می شوند . آنها از اشتباه کردن و مورد تمسخر همکلاسی ها قرار گرفتن می ترسند . این شاگردان از این حقیقت که معمولا در پاسخ هایشان خیلی هم موفقند ? غافل هستند . بسیاری از شاگردان از ترس اینکه همکلاسی هایشان آنها را علامه بنامند از شرکت در بحث های کلاسی تفره می روند . باید توجه داشت که همین استنباط شاگردان از موقعیت شان بر رفتار آنها تاثیر می گذارد و نهایتا مانع از مشارکت کلامی آنها در درس می شود . احساس آنها این است که فرهنگ کاری کلاس بر فرد متمرکز شده و این فرهنگ ، رقابتی و ترس آور است . همین موضوع باعث می شود که از مشارکت در درس کنار بکشند و امکان شلوغی و رفتارهای ناپسند از جانب آنها زیاد شود . سوم ، عدده کثیری احساس می کنند که آنچه در کلاس می گذرد به درد آنها نمی خورد ، پس چرا باید در درس دخیل باشند ؟ این مشکلی است که با روش سوال کردن از همه می توان آن را اصلاح کرد.

بیان مساله

پرسش یکی از ساده‌ترین و رایج‌ترین مهارت‌ها در تعامل‌های اجتماعی است؛ پرسش نوعی مطالبه اطلاعات می‌باشد. کودکان برای شناخت اطراف خود و نیز کشف پدیده‌های مختلف از پرسش استفاده می‌کنند؛ همچنین معلم‌ها برای ارزیابی تحصیلی شاگردان از پرسش بهره می‌برند. پرسش نقش مهمی در یادگیری و رشد بازی می‌کند؛ لذا معلمان به این امر از بدو ورود دانش آموزان در مدرسه جهت یادگیری موثر استفاده می‌کنند. مهم‌ترین عامل موفقیت معلم این است که به تمامی جوانب موضوع مورد تدریس خود به طور کامل مسلط و در تدریس صاحب نظر باشد. در صورتی آموزگار این شرط اساسی را دارا باشد می‌توان امیدوار بود که تمامی نقایص دیگر را برطرف می‌نماید و یک معلم نمونه می‌گردد. اما در صورت فقدان یا نقصان این شرط اساسی به هیچ وجه نمی‌تواند کار تعلیم را به سطح مطلوبی برساند. لازم به ذکر است که مطالعه کتاب‌ها، مجلات و مطالب مختلف مربوط به درس و کمک گرفتن از معلمین با تجربه‌ای که همان درس را قبلاً تدریس کرده‌اند می‌تواند در این زمینه بسیار موثر باشد.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

اما، یکی از مهم‌ترین دلایل بی رغبتی بچه‌ها به سوال معلم ناشی از ترس در مقابل واکنش‌های منفی همکلاسی ها می‌باشد. باید دانست، در کلاس به علت آن که پرسشگر پاسخ سوال را می‌داند استرس شاگردان افزایش می‌یابد و اضطراب زیاد می‌تواند به فرایند یادگیری و نگرش دانش آموز نسبت به معلم آسیب برساند؛ در چنین شرایطی ممکن است تعامل شکل عادی خود را از دست بدهد. بنابراین معلم باید به این مسئله هنگام پرسش از شاگردان توجه نماید و با ایجاد جوی صمیمی و دوستانه، تعامل با بچه‌ها را افزایش دهد.معلم یکی از ارکان اساسی آموزش و پرورش است و بدون در نظر گرفتن نقش او، نقش سازنده‌ای را نمی‌توان برای تعلیم و تربیت منظور کرد. معلم نه تنها متخصص مسائل آموزشی، بلکه راهنما، سرمشق، مشاور مشفق و دوست و مشکل‌گشای دانش‌پژوهان است.

حال اگر معلم بتواند غیراز آنکه مسائل آموزشی را می‌آموزد، مشفقانه و مشتاقانه در صلاح و اصلاح رفتار و تربیت فراگیران بکوشد، با آنان نه از روی مقررات خشک آموزشی بلکه از روی احساس و عاطفهٔ متعادل رفتار کند، موقعیت آنان را درک کند، خشک و عبوس و با اخم و ترشرویی برخورد نکند، حرمت و جایگاه آنان را پاس دارد و با آنان در تعامل و تفاهم باشد، کلاس درس، کلاس خوشایند و پرجاذبه خواهد شد و فراگیران برای حضور در چنین کلاسی اشتیاق نشان خواهند داد.

معلمی می‌تواند جذابیت کلاس را فراهم آورد که از نظر علمی توانا و مسلط باشد. در واقع اصلی‌ترین وظیفه آموزشی معلم یاد دادن و آموختن است و معلمی که از نظر علمی تواناتر باشد، بهتر می‌تواند این وظیفه را به انجام رساند. حال اگر وظیفهٔ آموزشی معلم با کم‌آگاهی او به خوبی انجام نگیرد و کلاس درس او سطح مناسبی از اندیشه و دانایی را نداشته باشد، ممکن است فراگیران نسبت به حضور در چنین کلاسی احساس تردید کنند و به این نتیجه برسند که خودشان با مطالعهٔ کتاب می‌توانند به همین سطح از آموزش که معلم آن را عهده‌دار شده است، دست یابند.

در این صورت کلاس برای فراگیران جذابیت نخواهد داشت و تنها ممکن است قوانین و مقررات آموزشی یا به تعبیری درست‌تر «جبر مقررات آموزشی» آن‌ها را به حضور در کلاس راضی سازد. در تجارب برخی از معلمان مشاهده و شنیده شده است که آنان بدون آنکه قواعد سخت‌گیرانه‌ای را برای حضور دانش‌آموزان در کلاس وضع و اعمال کنند، تنها به دلیل اطلاعات گستردهٔ علمی توانسته‌اند دانش‌آموز را مشتاقانه به کلاس بیاورند و دانش‌آموزان از چنین کلاسی بهره‌های فراوان برده‌اند.

تسلط علمی معلم امری جدا از پاسخ‌گویی اوست. ممکن است معلمی به لحاظ علمی توانمند باشد، اما در پاسخ به پرسش‌های دانش‌آموزان توانایی نشان ندهد، زیرا پاسخ‌گویی علاوه‌بر حضور ذهنی قوی به پیش

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

زمینه‌های دیگری همانند آشنایی با اندیشه روز و شبهات جدید، استفاده از منابع نوتر و جدیدتر، احترام به جایگاه فراگیر و در نظر گرفتن حق پرسش برای او و استقبال از جلب مشارکت و حاکمیت جوّ پرسش در کلاس نیاز دارد.

معلمی که با این پیش‌زمینه‌ها بیگانه باشد، پاسخ‌گو نخواهد بود. معلمی که به مطالبات، ابهامات و سؤالات دانش‌آموزان پاسخ ندهد، نمی‌تواند برای آنان جذابیت ایجاد کند و چنین کلاسی برای ذهن پرسشگر دانش‌آموزان، کلاسی بی‌جاذبه تلقی خواهد شد.

بیان وضع موجود

اینجانب .... آموزشگاه ..... شهرستان .... مدت ..... سال است که در آموزش و پرورش در حال خدمت می باشم .و هم اکنون در آموزشگاه .... در سمت دبیر زیست شناسی تدریس می کنم. مساله ای که بنده با آن مواجه شدم وباعث شد که تغییراتی در کلاسم ایجاد کنم هر ساله در پایان هر دو نیم سال (اول ودوم) از دانش آموزان می خواهم که نقطه نظرات خود را در قالب نظرا ت ، انتقادات و پیشنهادات در مورد روش تدریس بنده ارائه دهند پس از جمع آوری به این نتیجه رسیدم که دانش آموزانم به پرسشهای کلاسی و شفاهی کمتر توجه نشان می دهند ونمره پرسشهای شفاهی آنان در درس کمتر است و در پرسشهای شفاهی شرکت نمی کنند .به همین دلیل تصمیم گرفتم پژوهشی در این زمینه انجام دهم.

اهداف گزارش :

هدف اصلی :

افزایش یادگیری دانش آموزان در درس زیست شناسی با استفاده از پرسش شفاهی

اهداف جزئی :

بررسی بی علاقگی دانش آموزان به درس زیست شناسی
بررسی علل کم بودن نمرات دانش آموزان در زمینه پرسش شفاهی در کلاس
بکاربردن روش هایی جهت افزایش علاقه دانش آموزان به پرسش های شفاهی در کلاس و شرکت در آن

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

مقایسه با وضع مطلوب :

در مقایسه با وضع مطلوب ، بایستی با استفاده از پرسش شفاهی یادگیری دانش آموزان در درس زیست شناسی افزایش یابد .

جمع آوری اطلاعات

پژوهش حاضر دربین دانش آموزان کلاس ..... آموزشگاه ..... می باشد .امسال هم طبق سالهای قبل برای اینکه بدانم چرا دانش آموزان به پرسش شفاهی کلاس زیست شناسی علاقه کمتری نشان می دهند وچه کار کنم که دانش آموزان از این حالت خارج شوند وبا دید دیگری به این درس نگاه کنند به اهمیت پرسشهای شفاهی پی ببرند ابتدا از خود آنها خواستم که نظرشان را درباره پرسش شفاهی کلاسی بنویسند وبگویند چه انتظاری از کلاس درس دارند ودوست دارند از چه روشی برای تدریس استفاده شود. بعداز نظر خواهی از دانش آموزان با مشاور وهمکارانم در باره علل بی علاقگی وضعف دانش آموزان در پرسش شفاهی صحبت نمودم سپس از تعدادی از اولیاء دانش آموزان ضعیف دعوت به عمل آمده وعلل بی علاقگی وضعف فرزندشان را نسبت به پرسش کلاسی جویا شدم. تا بتوانم دانش آموزانم را به شرکت در شرکت در پرسشهای کلاسی ترغیب نمایم.

تجزیه وتحلیل داده ها

پس از بررسی نظرات ومطالعه کتاب ها ومجلات مختلف و همفکری ومشاوره با مشاور در مدرسه وسایر همکاران درباره علت عدم علاقه دانش آموزان به پرسشهای شفاهی به نتایجی دست یافتم که به شرح ذیل می باشد:

نظرات همکاران:

- نداشتن انگیزه

- توجه بیش از حد به مسائل جانبی وحاشیه ای (تفریح ومیهمانی ، شب نشینی و...)

- توجه ،علاقه وتحت تاثیر برنامه های تلویزیونی وماهواره ای قرار گرفتن

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- تحت تاثیر محیط قرار گرفتن

- نداشتن برنامه ریزی وعدم رسیدگی به موقع به والدین به وضعیت درسی دانش آموزان

- عدم علاقه به مطالعه

- نداشتن انگیزه وهدف

- صرف اوقات زیادی از شبانه روز برای دیدن برنامه های تلویزیونی

- سطح تحصیلات خانواده

نظر خواهی از دانش آموزان برای من بسیار حائز اهمیت بود به همین دلیل از آنها خواستم که نظرات ،خواسته ها وعلت عدم علاقه شان را بدون نوشتن مشخصاتشان روی برگه ای برایم بنویسند. البته نظر خواهی از دانش آموزان فقط اختصاص به آن ها نداشت بلکه از پایه های پایین تر هم نظر سنجی به عمل آمد. علاوه بر نظر خواهی از کلیه دانش آموزان با چند تن از دانش آموزان ممتاز ودرس خوان ودانش آموزان ضعیف مصاحبه ای ترتیب دادم که مختصری از گزارش به شرح ذیل می باشد.

نظرات دانش آموزان :

الف- نظر دانش آموزان ممتاز ودرس خوان :

-نحوه تدریس معلم

- خشک وبی روح بودن کلاس

- ترس ودلهره واضطراب دانش آموزان از پرسش های کلاسی

-زمان کم وحجم زیاد دروس

ب- نظر دانش آموزان ضعیف

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- نداشتن انگیزه ودرک درست وروشن از آینده

- عدم علاقه به مطالعه و عدم آگاهی به نحوه صحیح مطالعه

- تحت تاثیر محیط قرار گرفتن

- نداشتن علاقه به کلاس ودرس

موارد ذکر شده مهمترین مسائل دانش آموزان بود که حالا جزئی از دغدغه های ذهنی من شده بود وباید تا جایی که می توانستم در بهبود وضعیت تلاش می کردم.

یافته های علمی

معلمان می‌توانند با ایجاد جوی صمیمی در کلاس و حس رقابتی دوستانه همه دانش آموزان را مشتاق پاسخ دادن به سوالات نمایند. چرا که یکی از راه‌های مهم برای یادگیری مطالب درسی طرح پرسش است، این گونه درس مرور می‌شود و شاگردان با اِشکال درسی یکدیگر آشنا می‌شوند؛ چه بسا چنین مُشکلات درسی برای اکثر آنان پیش آمده و قادر به پرسیدن نشده باشند. پرسش دقت دانش آموزان را بالا می‌برد، با نمونه سوالات آشنا می‌شوند و...

بنابراین، می‌توان کارکردهای پرسش در کلاس درس را بدین شرح مطرح ساخت:

۱.کسب اطلاع از مطالعه روزانه دانش آموزان .

۲.کنترل تعامل بین معلم و شاگرد .مهارت‌های پرسش در کلاس درس

۳.ایجاد علاقه و تحریک حس کنجکاوی بچه‌ها .

۴.تشخیص مشکلات درسی دانش آموزان .

۵.به حداکثر رساندن فعالیت کلاسی بین شاگردان .

۶.ارزیابی میزان اطلاعات پاسخ دهندگان از آموزه‌های درسی .

۷.تقویت تفکر دانش آموزان .

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۸.تشویق بچه‌ها به مشارکت در بحث‌های کلاسی و ارزشمند بودن شرکت آنان .

۹.جلب توجه دانش آموزان و افزایش تمرکز آن‌ها با طرح سوالات ناگهانی .

۱۰.تشویق شاگردان برای ارزیابی دیدگاه‌های همکلاسی ها .

۱۱.مرور دروس گذشته و آشنایی با مباحث دروس بعد.

به بعضی از روشهای فعال تدریس که در آموزش دروس استفاده می شود می توان به موارد ذیل اشاره کرد

روش بحث گروهی

-روش مشارکتی

-روش همیاری

-روش تدریس خرد

-روش حل مسئله

-روش پرسش و پاسخ

-روش بارش مغزی ذهن انگیزی

که در اینجا به چهار روش اول پرداخته می شود

- **روش تدریس به شیوه بحث گروهی :**

روش تدریس به شیوه بحث گروهی ، گفت و گویی سنجیده و منظم در باره ی موضوعی خاص و مورد علاقه ی مشترک شرکت کنندگان در بحث است . در این روش ، دانش آموزان با شرکت فعال در فعالیت های کلامی ابعاد مختلف یک مساله را مورد بحث قرار می دهند و در پایان نسبت به آن شناخت عمیق تری به دست می آورند. همچنین درک می کنند که دیگران نیز نظریاتی دارند وباید به نظریات آنان احترام گذاشت . استدلال کردن و گوش دادن به حرفهای دیگران را می آموزند و دارای روحیه ی تحمل آرا می گردند. همچنین از طریق بحث گروهی ، روابط گروهی را تمرین می کنند. در این روش ، وظیفه ی اصلی معلم تحلیل و ارزش یابی جریان بحث ، منطق ، سازمان و صحت مطالب گفته شده است . البته او می تواند نقش

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

هدایت کننده ی بحث را داشته باشد و هر جا که بحث به بن بست برسد یا از مسیر اصلی خارج شود ، آن را به مسیر اصلی هدایت کند. هم چنین باید مراقب باشد که افراد بخصوصی ، بحث را به خود اختصاص ندهند

-موضوعهایی که بتوان درباره آن نظرات مختلف و متفاوت ارائه داد. فراگیران درباره موضوع، اطلاعات لازم را داشته باشند یا بتوانند کسب کنند. موضوع موردعلاقه مشترک شرکت کنندگان در بحث باشد .

) در این روش، شاگردان بیش از استفاده از کتاب یا معلم، خود مولف به یافتن نتایج، اصول و راه حلها هستند و این در صورتی است که شاگردان به موضوع علاقه مند باشند (.

درباره موضوعاتی که دانش آموزان کمتر به آن علاقه مند هستند معلم باید به نوعی در دانش آموزان ایجاد علاقه کند و در آنها حساسیت بوجود آورد مثلاً با طرح سوال، پخش یک فیلم و...

به عبارت دیگر، اجرای مطلوب روش بحث گروهی تا اندازه زیادی بستگی به شخصیت معلم دارد. معلمی که از این روش استفاده می کند باید قدرت تصمیم گیری داشته باشند. و طوری بحث را هدایت کند که موضوع به بیراهه کشیده نشود .

مراحل اجرای روش بحث گروهی

مرحله اول: آمادگی و برنامه ریزی

۱ -انتخاب موضوع :

موضوعات و عناوین روش بحث گروهی و ارتباط آنها با هدف، باید در قالب کلمات و جملات صریح و روشن بیان شود .

۲ -فراهم کردن زمینه های مشترک :

قبل از شروع بحث گروهی، لازم است سطح اطلاعات شاگردان درباره موضوع یکسان شود .

۳ -تعیین نحوه آرایش شبکه های ارتباطی :

ترتیب قرار گرفتن و نشستن فراگیران، در نوع ارتباط موثر است .

-رهبر گروه

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

-شاگردان

-شخص مهمان

-ناظر یا ارزیاب

مرحله دوم: روش اجرای بحث گروهی

۱ -وظایف معلم در روش بحث گروهی

الف: فراهم کردن امکانات

ب: شرکت در بحث :

معلم موظف است در شروع بحث، تحت عنوان مقدمه هدف و ضوابط بحث گروهی را شرح دهد و باید نقش خود را در جریان بحث تا حد یک شنونده کاهش دهد .

ج: کنترل و هدایت بحث

۲ -وظایف شاگردان در جریان بحث گروه

معلم باید نقش شاگردان را بدقت به آنان بیاموزد. شاگردان باید درباره موضوع از قبل، مطالعه کنند وسط حرف دیگران نپرند. با یکدیگر صحبت نکنند، کاملاً به صحبتهای دیگران گوش کنند، انتظار نداشته باشند که نظر آنها حتماً پذیرفته شود .

مزایا و محدودیتهای روش بحث گروهی :

مزایا :

مفهوم مشارکت و تلاش برای شاگردان روشن می شود

-ذهن فراگیران را پویا و فعال می کند

-شاگردان در پایان "به دیدگاه های مشترک مورد توافق می رسند

-معلم نقش راهنما و کنترل کننده را دارد

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

-علاقه و انگیزه شاگردان افزایش یافته و تدریس کسل کننده نخواهد شد . با مشاهده رفتارها و بحث ها می توان توانایی های شاگردان را سنجید

-کم رویی و خجالت شاگردان کاهش می یابد.عواطف دوستی شاگردان تقویت یافته وبهتر همدیگر را می شناسند

تفکر انتقادی د رآنان تقویت می شود همچنین سایر توانایی های شناختی رشد می یابد

-توانایی سخـن گفتن و مهارت های کلامی و قدرت تـجزیه و تحلیل و تصمیم گیـری پرورش می یابد

آموزش و یادگیری بر استدلال و توجیه منطقی استوار است

محدودیتها

- این روش برای کلاسهای پرجمعیت قابل اجرا نیست .

-روش اجرای آن بسیار مشکل است و به مهارت احتیاج دارد .

روش تدریس مشارکتی و روشهای اجرای آن :

تدریس مشارکتی یک راهبرد تدریس در گروه های کوچک است اما هر تدریسی که با استفاده از گروه صورت می گیرد لزوما" نمی تواند تدریس مشارکتی تلقی گردد . زیرا تدریس مشارکتی الزامات و روش های مخصوص به خود را دارد و تا زمانی که این الزامات در جای خود وبه صورت درست انجام نگیرد نمی توان گفت تدریس مشارکتی صورت پذیرفته است .

وظیفه اصلی معلم ایجاد زمینه ی مشارکت ، همکاری ، و رفاقت گروهی میان دانش آموزان می باشد. کاراو ایجاد رقابت نیست، بلکه ایجاد رفاقت و همکاری و صمیمیت میان آنهاست. فلسفه وجودی تدریس مشارکتی دقیقا" به همین سبب است .اگرچه، به خاطر وجود برخی ویژگی های فردی از جمله ویژگی های هوشی، شخصیتی، زمینه خانوادگی و... رقابت میان دانش آموزان ایجاد خواهد شد. اما وظیفه ما به عنوان یک معلم حرفه ای این نیست که به آن دامن بزنیم . بلکه همان طوری که در قبل آمد معلم باید تمام تلاش خود را معطوف به این هدف نماید، که دانش آموزان موفقیت خود را منوط به موفقیت دیگران بدانند. در واقع به این شعار اعتقاد پیدا کنند که یا ((همگی غرق می شویم و یا همگی نجات پیدا می کنیم)). در این صورت

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

است که دانش آموزان قوی تر، دست دیگردانش آموزان را خواهند گرفت .

لذا اگر به چند تعریف تدریس مشارکتی نظری بیافکنیم این ایده را در همه تعریف های مربوط به تدریس مشارکتی ملاحظه خواهیم کرد. به عنوان مثال؛کرامتی به نقل از گوکال یادگیری مشارکتی را یک شیوه ی آموزشی می داند که درآن دانش آموزان در قالب گروههای کوچک برای رسیدن به یک هدف مشترک با یکدیگر کار می کنند و علاوه بر این که مسئول یادگیری خود هستند، در برابر یادگیری دیگران نیز احساس مسئولیت می کنند .

به اعتقاد کوهن یادگیری مشارکتی به معنای گروه بندی دانش آموزان براساس توانایی های مشابه نیست، بلکه بر عکس هر اندازه نا همگونی اعضای گروه از نظر نژاد ، زبان، فرهنگ، هوش و پیشرفت تحصیلی بیشتر باشد کارایی رویکرد یادگیری مشارکتی بیشتر خواهد بود. (کرامتی)

با توجه با تعاریفی که ارائه شد در مجموع می توان به این نتیجه دست یافت که تدریس مشارکتی یک راهبرد توصیه شده برای یادگیری فردی و جمعی است که نه تنها فرد در مقابل یادگیری خود مسئول است بلکه در مقابل یادگیری دیگران نیز مسئول است و معلم می تواند با انعطافی که در ترکیب و اندازه گروه ها بوجود می آورد به یک تدریس اثربخش دست یابد. به طوری که نه تنها دانش آموزان بتوانند با هم کار کنند بلکه یادگیری خود و دیگران را به حداکثر رسانده و از این یادگیری لذت ببرند.

تعداد دانش آموزان عضو هر گروه و ترکیب اعضا گروه

اولین وظیفه معلم در تدریس مشارکتی گروه بندی دانش آموزان درگروه های کوچک است اما آنچه که مهم است این است که در گروه بندی دانش آموزان بایستی ، قواعدی را رعایت نمود تا حداکثر نتیجه حاصل شود وگرنه ممکن است نتوانیم از تشکیل گروه به نتایج دلخواه خود دست پیدا کنیم.اعضای تشکیل دهنده ی هرگروه از قانون علمی " آستانه تحمل" پیروی می کند. آستانه تحمل کودکان با نوجوانان و بزرگسالان کاملا" متفاوت است. کودکان آستانه تحمل کمتری نسبت به بزرگسالان دارند. زود خسته می شوند، در یک زمان واحد نمی توانند با تعداد بیشتری از افراد رابطه برقرار ساخته و آن را تا مدتی حفظ نمایند . لذا باید در گروه بندی دانش آموزان، این عوامل را مورد توجه قرار داد. یعنی تعداد اعضای هر گروه، رابطه مستقیمی با سن دانش آموزان دارد. هر چه سن دانش آموزان کمتر ، تعداد اعضای گروه نیز کمتر و هرچه سن فراگیران بالاتر ، تعداد اعضای گروه نیز می تواند بیشتر باشد. بهتر است، تعداد اعضای گروه دانش آموزان دوره ی معلمستان ۲تا ۳ نفر، دانش آموزان دوره راهنمایی ۳ تا ۴ نفر و دانش آموزان دوره های متوسطه و بالاتر ۴ تا ۷ نفرباشد .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

الف: تا جایی که ممکن است اجازه دهید دانش آموزان خود اعضای گروه را تعیین کنند . اما اگر این کار به درستی انجام نشد معلم حق دارد که درتعیین اعضای گروه دخالت کند .

ب: معلم باید توجه داشته باشد که در هر گروه ، دانش آموزانی ازهر سه طیف ضعیف ، متوسط و زرنگ حضور داشته باشند. اگر دانش آموزان اینگونه عمل ننمایند؛ معلم می تواند با استفاده از روش هایی، آنها را سرو سامان دهد.

اجرای راه حل جدید :

الف) بهتر است زمان پرسش کوتاه باشد.

ب) شاگردان از قبل خبر داشته باشند که پرسش کلاسی دارند

ج) یا اسان باشد یا متوسط (هر گز سخت نباشد)

د) بیشتر پرسشها از مطالبی باشد که مرتبط باکتاب است.

ۀ) حجم درسی که پرسش از ان به عمل می اید کم باشد

و) تعداد سئوالات هر پرسش کم وتعداد کلی پرسشهای کلاسی زیاد باشد.

ز) پرسش حتما در ابتدای ساعت درس بعمل اید (تا اضطراب ناشی از ان تمام شود .

ح) اگر ممکن است پاسخ های غلطتوسط خود دانش اموزان تصحیح(منظور پاسخ درست دادهشود تا حواس همه جمع شود)

ط) حتما به نحوی درنمرات اصلی تا ثیر داده شود (لاز م است که از این مطلب دانش اموزان مطلع باشند)

ارزشیابی شفاهی

فعالیت های دانش آموزان در کلاس شامل : تهیه مقاله – تدوین نرم افزار به صورت پاورپوینت از خلاصه دروس درس- فیلم های آموزشی که از تلویزیون در مورد موضوعات درس ضبط کرده اند با توجه به موضوع

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

کتاب– یک تکه از روزنامه – تهیه عکس از اینترنت – جمع آوری اخبار وتهیه آلبوم عکس – کنفرانس در کلاس و... در تعیین نمره ارزشیابی نقش دارد

در اجرای روش ارزشیابی شفاهی مراحل زیر انجام می شود که عبارتند از :

در دومین جلسه حضور در کلاس موضوع درس تدریس می شود وشیوه های ارزشیابی به دانش آموزان در جلسه اول معارفه گفته می شود

اولین ازرشیابی کلاس:

یکی از اولین ارزشیابی های طول سال اولین ارزشیابی است زیرا دانش آموزان معلم را ومعلم دانش آموزان را ارزشیابی می کند. دانش آموز نوع سوالات معلم – روش ارزشیابی –صحت ارزشیابی را ومعلم دانش آموزان قوی وضعیف وسطح کلاس را تشخیص می دهد.

- از جلسه دوم به بعد دانش آموزان کلاس به دو گروه الف وب تقسیم می شوند وهر جلسه از یک گروه درسی پرسیده شود در هر گروه هم دانش آموزان ضعیف هستند هم قوی . هر جلسه ازیک گروه درسی می پرسم ونمی گویم از جایی که از شما درس نپرسیده ام درس می پرسم وجلسه بعد از گروه بعدی به این ترتیب همه کلاس همه ی کتاب را ارزشیابی می شوند .

- در پایان هر ماه برترین ها به مدیر مدرسه معرفی می شوند ، البته به دانش آموزان گفته می شود که بدترین ها هم معرفی خواهند شد ولی هر گز این کار نمی شود اما به صورت خصوصی از اولیا ء آنان دعوت به عمل می آید.

- معرفی سر صبحگاه – تشویق توسط دانش آموزان - دادن جایزه به برترین ها .

این روش بسیار رقابت بر انگیز وترغیب کننده است دربین دانش آموزان شور وهیجان ایجاد می کند اینکه بسیاری از دانش آموزان برای اولین بار اسمشان سر صف خوانده می شود ،جایزه می گیرند اسمشان به عنوان دانش آموز زرنگ روی تابلو می رود.

- بالای ۱۹ را تشویق یا در صورت امکان به اردو می بریم .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- اگر این نمره شما خوب باشد بیشترین تاثیر را در نمرات مستمر دارد.

- قبل از شروع درس هر جلسه حتما حضور وغیاب انجام می شد واز علت غیبت دانش آموزان مطلع می شدم واحوالشان را می پرسیدم همین کار باعث می شد که دانش آموزان احساس ارزش کنند وبداند که معلمش به اوعلاقه مند است وحضورش در کلاس برایم مهم است.

- یکی دیگر از کارهایی که با توجه به نظر یکی از همکاران که در جلسه شورای معلمان مطرح نمودند انجام دادم این بود که هر دانش آموز قوی ودرس خوان با دانش آموزی که از نظر درسی ضعیف است کار کند و وضعیت دانش آموز ضعیف بهتر شود به نسبت بهبود وضعیت دانش آموز ضعیف ،دانش آموز قوی را تشویق خواهیم کرد. دانش آموزان درس خوان داوطلبانه وبه اختیار با یک یا دو دانش آموز ضعیف کار نموده وضعیت درسی بهتر ازقبل شد.

ضرورت پرسشهای شفاهی

جانسون و همکارانش ادعا می کنند که بهره گیری از روش های یادگیری مشارکتی دست کم دو دشواری ممکن را از بین می برد: افت پیشرفت تحصیلی و افزوده شدن گوشه گیری، از خود بیگانگی، بی هدف و ناراحت بودن در فعالیت های جمعی و این روشی است بر نگرش مثبت به مدرسه می افزاید، سبب بالا رفتن اعتماد به نفس شده و روابط فردی بین دانش آموزان را بهبود می بخشد.

برای گریز از گوشه گیری گروه های یادگیری، الزامی است گروه ها با یکدیگر ارتباط داشته باشند، کارهایشان را به هم نشان دهند و در صورت نیاز از کارهای یک دیگر دیدن کنند و الگو بگیرند.

پرسشهای شفاهی باعث می شود که بیش از حد انتظار بیاموزند زیرا یاد دادن به دیگران به فرد کمک می کند تا آموخته های خود را بهتر بفهمد. افراد دارای مسئولیت متقابل نسبت به یک دیگر می شوند و مهارت های اجتماعی به صورت مستقیم آموخته می شود.

مزایای پرسشهای شفاهی

پیشرفت تحصیلی

شرکت فعال تر فراگیران در جریان یادگیری

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

انگیزش بیش تر برای یادگیری

مسئولیت پذیری بیش تر برای آموختن و یادگیری خویش

پرورش مهارت های همکاری و برقراری ارتباط

علاقه مندی بیش تر به درس و مدرسه

تدارک فرصت های بیش تر برای مشاهده و ارزیابی معلم از یادگیری های دانش آموزان

کسب توانایی ابراز نقاط قوت خود

فراگیری پیوند زدن چند فکر با هم دیگر

افزایش عزت نفس

پرورش مهارت های خود مدیریتی

پرورش تفکر نقاد

توجه به تفاوت سبک های یادگیری

از طریق آموزش جمعی توان خود را برای کار با یک دیگر افزایش می دهند.

احساس لذت دانش آموزان از بخش های یادگیری

اعضای گروه ها از یکدیگر می آموزند.

مزیت اصلی کار در گروه مشارکت و همکاری است که در شرکت در پرسشهای کلاسی تشویق و ترغیب می شوند که به رشد مهارت های اجتماعی دانش آموز نیز کمک می کند.

راهبرد هایی برای افزایش یادگیری های مبتنی بر همیاری در کلاس

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

شناساندن ارزش مشارکت کلامی در کلاس به شاگردان

احساس من این است که برای شاگردان فهمیدن ارزش مشارکت کلامی در یادگیری بسیار مهم است . مشارکت در فرآیند جذب اطلاعات از محرک های نوشتاری یا کلامی ، تحلیل و تلفیق مطالب ، شکل دهی فرضیه و سپس نظم بخشیدن به افکار در قالب زبانی روشن همگی در شاگردان حس مالکیت برآن مفهوم یا موضوع را ایجاد می کند و آنها را کاملا به روند یادگیری ملتزم می کند . اگر این فرآیند پیش نیاید ، شاگرد به آسانی از فرآیند یادگیری منفک خواهد شد و مفاهیم یا اطلاعات را کمتر به ذهن خواهد سپرد و در نتیجه حس مالکیت مطالب درس در وی ایجاد نخواهد شد . معلمین باید منطق و اهمیت مشارکت در دروس را در همان جلسات اولیه برای شاگردان تبیین کنند . البته باید فرآیند مذکور را به زبانی گفت که برای شاگردان قابل فهم باشد . من برای توضیح این فرآیند از نمودار شماره ? استفاده می کنم .

تا کنون در مورد روش همیاری و استفاده از آن در بحث کلاسی و جلسات پرسش و پاسخ صحبت کرده ایم . آنچه از نظر من ضرورت دارد نشان دادن این فرآیند به شاگردان در کلاس توسط الگویی عینی است . دریافته ام که با استفاده از مکعب های خانه سازی می توان با موفقیت مفهوم و ارزش یاد گیری مبتنی بر همیاری در جلسات کلاسی را به دانش آموزان انتقال داد:

در ابتدای سال برای شاگردانم توضیح می دهم که هر پاسخ غلط در کلاس به مثابه محرکی (یک مکعب سازنده) برای شاگرد دیگر عمل می کند تا وی بتواند سیر تفکر در مورد آن موضوع را کمی به پیش ببرد . بدین ترتیب ، برای هر پاسخ غلط شاءن و ارزشی قائل می شویم . همچنین ، همانطور که در نمودار شماره ? نشان داده ایم ، هر پاسخ نیمه صحیح نیز ما را به آن پاسخ مورد نظر نزدیک تر می کند و لذا این پاسخ هم به منزله یک مکعب برای شاگردان دیگر عمل می کند تا طرح ذهنی شان را تکمیل کنند و نهایتا به پاسخ صحیح برسیم . تاکید می کنم که این جریان باید به صورت همیاری و نه انفرادی باشد . پوستری روی دیوار کلاس نصب کرده ام که این دیدگاه را تقویت می کند که : (اشتباه کردن عیبی ندارد) . با این کار سعی می کنم نشان دهم که بدون شرکت همه اعضای کلاس ، یادگیری واقعی تنها از آن گروه کوچکی از شاگردان خواهد بود . نتیجه دیگری که احساس مالکیت درس در شاگردان خواهد داشت این است که بی انضباطی در کلاس کاهش چشم گیری پیدا خواهد کرد . به یاد دارم که روزی بازرس عالی رتبه ای پس از بازدید از کلاس من گفت : (شاگردان تو اصلا فرصت بازیگوشی در کلاس را ندارند . آنها نمی دانند که سوال بعدی کی بر سرشان فرود می آید . انتظار معجزه نداشته باشید . همه چیز یک شبه درست نمی شود .شاگردان برای درک این حقیقت نیاز به زمان دارند که وقتی شما صحبت از یادگیری از طریق همیاری می

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

کنید واقعا به گفته هایتان معتقدید یا نه . لذا برای شرکت دادن همه شاگردان در کارهای شفاهی کلاس باید راهبردها و روش های دیگری را نیز پیش بینی کرد . در زیر چند ایده که من برای متقاعد کردن ، راضی کردن و نهایتا وادار کردن شاگردان به شرکت در درس ها استفاده می کنم آورده شده است:

اگر می دانید که درستان به طور عمده به صورت شفاهی خواهد بود ،سوالاتتان را برای عموم کلاس مطرح کنید و به همه بگویید که در طی درس انتظار دارید که هر شاگرد به سوالی پاسخ بگوید ، اما سوالات اولیه کمی آسان تر خواهند بود . با این کار شاگردان ضعیف تر یا کم علاقه تر احتمالا در بخش اول درس پاسخ سوالات را خواهند داد.

ایده (هر نفر یک سوال) را باز هم پیش تر ببرید و سعی کنید هر شاگرد را به تنها یک سوال در جلسه پرسش و پاسخ محدود کنید . بدین ترتیب هر شاگرد باید به دقت روی سوالی که باید پاسخ دهد فکر کند . لازم است به شاگردان تواناتر توصیه کنید تا مطرح شدن سوالات دشوارتر بردباری به خرج دهند و صبر کنند . قبل از شروع درس به شاگردان بگویید که از هر کدامشان یک سوال در مورد محتوای درس خواهید پرسید . این کار معمولا موجب این تاثیر مطلوب می شود که شاگردان در تمام مراحل درس به آن توجه کنند . به علاوه ? با این روش ابزاری عالی برای آزمودن درک مطلب آنها به دست خواهد آمد

از شاگردان بخواهید اگر هنوز به سوالی پاسخ نداده اند دست شان را بالا بگیرند . با این کار شاگردانی را که قبلا به سوال پاسخ داده اند از دور خارج کنید همه شاگردان را در این کار شرکت دهید.

از روش سوال کردن تصادفی استفاده کنید . از دو بسته کارت که سوالات روی آنها نوشته شده استفاده کنید و برای هر شاگرد یک کارت بیرون بیاورید و از او بخواهید که به آن پاسخ دهد . این کار برای شاگردان لذت بخش است و در عین حال کمی هم در کلاس هیجان ایجاد می کند و آنها را نیز در حال آماده باش نگه می دارد . در گروههایی که افراد آن در سطوح متفاوتی قرار دارند و شاگردان ضعیف تر از شرکت در بحث ها در برابر همکلاسی های فعال تر خود اکراه دارند ، باید روشی اتخاذ شود که آنها نیز به طریقی در بحث شرکت کنند و وجودشان حائز اهمیت تلقی شود . بعضی مطالب درسی را صرفا برای آنها آماده کنید و پیشاپیش اطمینان حاصل کنید که در سطوح ساده تری هستند ، به این امید که این گروه از شاگردان پاسخ درست بدهند (و یا حداقل پاسخی که زمینه بحث بیشتر را فراهم کند) . در این حالت می توان آنها را تشویق کرد ، به ویژه وقتی که پاسخ آنها به پیشبرد بحث کمک کرده باشد . در نتیجه ، دیگران

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

خواهند دید که شاگردان ضعیف تر با موفقیت در بحث شرکت کرده اند و خودشان نیز یقینا احساس بهتری نسبت به خود خواهند داشت .

بسیار اهمیت دارد که از شرکت این گروه از شاگردان در بحث های کلاسی قدر دانی شود ، به ویژه آنهایی که معمولا نمی توان به آسانی به کارشان گرفت یا کسانی که شرکت کردن در بحث های کلاسی را دشوار می بینند و به هر جهت ، بعضی شاگردان برای صحبت کردن در کلاس جرئت زیادی لازم دارند . یک جمله ستایش آمیز ، یک تلفن به خانه شاگرد ، دادن یک نمره خوب ، یا یک کارت تشویق برای فعالیت های مثبت آنان در کلاس و مدرسه ، از جمله شیوه هایی است که می توان به وسیله آنها از مشارکت بچه ها قدردانی کرد . اهمیت مشارکت را با فرد فرد شاگردان در میان بگذارید و در این زمینه برای هر کدام تکالیفی تعیین کنید . حتی در صورت امکان از فرصتی استفاده کنید و موضوع مشارکت را با معلمین مدرسه نیز مطرح کنید . بگذارید شاگردان دریابند که آنچه را از آنها می خواهید تا در کلاس انجام شود باید به کل برنامه درسی شان تسری پیدا کند . به عبارت دیگر ، آنچه را می توانند در کلاس شما اجرا کنند در دیگر کلاسها هم انجام دهند .

فن سوال کردن و استفاده از وقت انتظار

حتی بسیاری از معلمین با تجربه اذعان دارند که به هنگام آغاز تدریس در کلاس جدید و به هنگام ایستادن در برابر شاگردان تا حدی دچار اضطراب می شوند . در خلال صحبت هایشان می توان دریافت که در بسیاری از موارد در اولین جلسات درس همواره نوعی دستپاچگی و شتاب زدگی وجود دارد . در استفاده از روش پرسش و پاسخ هم در ابتدای کار به دلیل جدید بودن موقعیت و فقدان شناخت کافی از شاگردان ، این هیجان زدگی و شتاب زدگی دیده می شود . سیل سوالات به سرعت به سمت شاگردان سرازیر می شود بی آن که آنان فرصت یابند تا در باره پاسخ ها بیندیشند . این رفتار را ضرب در ده کنید تا دریابید احساس معلمین بی تجربه در کلاس های جدید چگونه خواهد بود . همین فقدان اعتماد به نفس و اضطراب معلم نقش عمده ای در افزایش سوئ رفتار و بی نظمی در کلاس دارد . ای کاش می شد به داشتن اعتماد به نفس تظاهر کنیم و به جای آن که دیوانه وار و به سرعت درس را به پایان برسانیم ، کار را آرام تر به پیش ببریم.

علاقه من به سوال کردن به مثابه ابزاری برای کنترل شاگردان سبب شده است که بیشتر به بررسی مفهوم (وقت انتظار) بپردازم و طی یک دوره بیست ساله در موقعیت های مختلف از کلاس های ابتدایی تا

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

سطوح دانشگاهی مفهوم (وقت انتظار) را بیازمایم . اما (وقت انتظار) چیست ؟ و چرا اهمیت دارد ؟ از تحقیق های مختلف بر می آید که نوعا اکثر معلمین تنها یک ثانیه یا کمتر ، بعد از طرح هر سوال مکث می کنند و نیز پس از پاسخ شاگرد ، در کمتر از یک ثانیه سوال شفاهی بعدی را مطرح می کنند . بنا بر نظر زیمفر و هووی وقتی معلم سه ثانیه یا بیشتر مکث می کند تاثیراتی حاصل می شود از جمله:

ـــ دانش آموزان آمادگی بیشتری برای مستدل کردن پاسخ هایشان پیدامی کنند.

ـــ دانش آموزان به سوالات بیشتری پاسخ می دهند.

ـــ دانش آموزان بیشتری با شاگردان دیگر در مورد کارهایشان صحبت می کنند.

ـــ پاسخ های غلط شاگردان کمتر می شود.

ـــ تعداد دانش آموزان داوطلب پاسخ گویی بیشتر می شود.

ـــ معلم نیاز کمتری به انجام اقدامات انضباطی پیدا می کند.

کار آمدی این شیوه در ایجاد انضباط در شاگردان نیز روشن است چرا که کمتر احتمال دارد که آنان از کلاس منقطع شوند و مشکلات رفتاری ایجاد کنند اگر :

ـــ در این جلسات پرسش و پاسخ به سوالات بیشتری جواب دهند.

ـــ برای پاسخ هایشان طرحی منطقی پیدا کنند.

ـــ سوالات بیشتری بپرسند.

ـــ با همکلاسی هایشان در باره آن کار بیشتر صحبت کنند.

ـــ و در درس مشارکت بیشتری داشته باشند.

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

بدین ترتیب در می یابید توجه به زمان انتظار برای معلمین چه نتایج بزرگی خواهد داشت . اساسا ، اگر این قدر در خود اعتماد به نفس ایجاد کنید که پیش از پرداختن به سوال بعدی ، دو سه ثانیه ای صبر کنید ، ثمره اش برای شما داشتن شاگردانی خواهد بود که بیشتر به درس می پردازند .

ارزیابی بعد از اجرای طرح (نقاط قوت)

بعداز انجام دادن این کارها تصمیم گرفتم که دوباره نظر دانش آموزان را نسبت به کلاس جویا شوم ، به همین دلیل برگه های نظر خواهی رابین دانش آموزان توزیع نموده واز آنها خواستم نظرات ، انتقادات و پیشنهادات خودرا نسبت به درس مطالعات وروش تدریس بیان کنند

۱ – کلاس درس فقط به پرسش اختصاص نداشته باشد در صورت امکان از مباحث بیشتری صحبت شود.

۲- در هنگام نوشتن سریع ، خط معلم خوانا نیست سعی شود بیشتر از نرم افزار پاورپوینت استفاده شود که توسط خود معلم تدوین شده است .

۳- اظهار علاقه زیادی به پرسشهای شفاهی فراهم شده توسط دانش آموزان در مورد موضوعات درس داشتند.

۴- در نهایت اظهار رضایت اکثر دانش آموزان از نحوه تدریس وشیوه ارزشیابی شفاهی معلومات ارزنده ای دارند پرسش نامه ای در باره علل عدم علاقه دانش آموزان به درس ،راهکارهای برای بهبود وضعیت تهیه وبین دانش آموزان توزیع شد .

۵-همواره دانش آموزان در پرسشهای شفاهی در درس شرکت می کردند و این باعث رضایت بنده می شد.

با توجه به اظهار نظر دانش آموزان به این نتیجه رسیدم که بیشترین تاثیر را در علاقه مندی یا عدم علاقه دانش آموزان به کلاس ودرس را :

- رفتار وبرخورد ونحوه ارزیابی وتدریس معلم واستفاده از شیوه های مختلف تدریس و آشنایی با شیوه های نوین آموزشی

– استفاده از نرم افزارهای آموزشی

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- فیلم آموزشی

– نرم افزار درس

– آزمایشگاه عملی

-برنامه تلویزیونی

–وبلاگ تدوین شده توسط معلم بر جای می گذارد.

به طور کلی بزرگترین هدف آموزشی پر کردن ذهن نیست ،بلکه نظم بخشیدن به آن است ،یعنی آن را چنان پرورش دهیم که از قابلیت های خودش استفاده کند.

نقاط ضعف :

کمبود وقت و حجم زیاد کتاب درسی

راههای علاقه مندی دانش آموزان شرکت در پرسشهای کلاسی :

- فعال نمودن وشرکت دادن دانش آموزان به کلاس در بحث های گروهی وارائه کنفرانس توسط آنان.

-ایجاد انگیزه در دانش آموز

- برخورد محترمانه وارزش گذاری به شخصیت دانش آموز ودرک آنها

- آموزش نحوه صحیح مطالعه ۵-ایجاد تنوع ونشاط در کلاس با استفاده از روش های نوین یادگیری

- همیاری باعث رشد ادراک دانش آموزان می شود ،زیرا آنها رغبت درپی فعالیت گروهی سطوح بالاتر یادگیری (کاربرد ، تجزیه وتحلیل و ارزیابی) می شوند (الیس ووالن ،۱۳۸۲،۲۸۰)

- در بحث های گروهی همه ی اعضای گروه فرصت اظهار نظر ورهبری را می یابند ومهارت رهبری آنان تقویت می شود ، هم چنین کار کردن بایکدیگر را به طور طبیعی تجربه می کنند

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

پیشنهاداتی جهت فراگیری بهتر درس:

- استفاده وآشنایی معلمان محترم با انواع روش های نوین تدریس در فرایند یاد دهی ویادگیری که موجب تنوع وعلاقه مندی بیشتر دانش آموزان در بحث های درسی وعلمی می شود.

- پیش مطالعه درسی توسط دانش آموزان ۲۰ دقیقه قبل از تدریس معلم در کلاس.

- مشارکت هرچه بیشتر معلمان ومسئولان مدرسه ها با دانش آموزانی که قصد انجام فعالیت های خارج از مدرسه را دارند .

- افزایش واهمیت دادن به دوره های تخصصی آموزش ضمن خدمت دانش افزایی معلمان درس وشرکت فعال همکاران

-استفاده نکردن از معلمان غیر متخصص برای تدریس درس

- استفاده از ارزشیابی مستمر از نحوه تدریس وتهیه چک لیست های آموزشی – یادگیری توسط معلمان

- مجهز کردن کتابخانه های مدارس به کتاب های درس ومجلات آموزشی این رشته

-در صورت امکان تاسیس وتجهیز اتاق مطالعاتی مدارس ومناطق آموزش وپرورش وسیستم هوشمند رایانه ای

- برگزاری جشنواره های تدریس معلمان وجشنواره های از پژوهش های دانش آموزی

- استفاده از سایت تکنولوژی آموزشی وتجهیز مدارس

- در صورت امکان برای هر درس کلاسی اختصاص داده شود وامکانات لازم مورد نیاز برای هر درس به تناسب رشته تحصیلی ودرسی که تدریس می شود در اختیار معلم ودانش آموزان قرارداده شود

-استفاده بیشتر از نرم افزا رهای آموزشی می تواند در علاقه دانش آموزان موثر باشد به عنوان مثال مطالب درسی را به صورت پاورپوینت آماده کرده ودر کلاس استفاده شود همانطوری که بنده در دروس درس این کار را انجام داده ام .

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

- تشکیل وحمایت از انجمن های علمی فرهنگیان ودانش آموزان با امکانات وفضای فراهم تشکیل بانک اطلاعاتی در دسترس عموم از موفقیت ها وتجارب گذشته دانش آموزان برتر وفرهنگیان نمونه

- احیای پژوهشگاه معلم به شکل علمی – پژوهشی نه صرفا در قالب گروههای آموزشی

- برنامه ریزی وسرمایه گذاری صبورانه وهدفمند برکیفیت آموزشی که به تبع بعد از چند سال کمیت آموزشی مورد نظر را نیز فراهم می کند.

نتیجه گیری:

دانش آموزان از همدیگر چیزهای زیادی می‌آموزند. آن‌ها اغلب راحت‌تر می‌توانند متوجه مطلبی شوند که یک تازه آموخته توضیح می‌دهد. اکثر دانش آموزان لذت می‌برند دست کم بخشی از وقت خود را صرف کارهای گروهی کنند. پیشنهاد های زیر می تواند به شما کمک کنند تا بهره بیشتری از شرکت در پرسشهای کلاسی ببرید.

۱-در رابطه با دلایل خود برای فعالیت‌های گروهی، با دانش آموزان صادق باشید. با آن‌ها راجع به مزایای آموزش گروهی صحبت کنید.

۲-به جای رقابت، برای تشریک مساعی برنامه ریزی کنید. برای آن‌ها فعالیت‌های گروهی ترتیب بدهید تا تکالیف بین اعضای گروه تقسیم، و تجربه نصیب همه شود

۳-به دانش آموزان یاری دهید به همدیگر کمک کنند. دانش آموزان را تشویق به گرفتن تست از یکدیگر بکنید تا بتوانند به صورت غیر رسمی، همه در طرح سؤالات منطقی و هم در پاسخ دهی به پرسش‌ها تمرین کنند.

۴-دانش آموزان را به ارزشیابی اوراق یکدیگر بگمارید. کمترین خاصیت این کار آن است که آن‌ها پاسخ‌های خود را با نمونه پاسخ‌هایی که به آن‌ها داده‌اید مقایسه کنند. متعاقباً با افزایش مهارت آن‌ها در ارزشیابی کار یکدیگر، می‌توانید آن‌ها را به انواع پیچیده تری از ارزشیابی، که در آن دانش آموزان با در نظر گرفتن یک ضابطه ی معین یا از قبل توافق شده نسبت به کار همدیگر اظهار نظر می‌کنند، تشویق نمایید.

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

۵-به دانش آموزان فرصت دهید به همدیگر درس بدهند. درس دادن به دیگران بهترین راه برای ثبت دانسته‌های خود است

۶-گروهای متفاوتی تشکیل دهید. وقتی دانش آموزان را برای همکاری‌های دسته جمعی گروه بندی می‌کنید، راجع به نحوه ی آرایش آن‌ها بیندیشید. در شرایط مختلف ممکن است بخواهید آن‌ها را در گروه‌های دوستی، گروه‌های بر اساس توانایی و یا تیم‌های یادگیری جای دهید تا محدوده قابلیت‌ها و توانایی‌ها را متعادل سازید.

۷-مواظب احساسات آن‌ها باشید. نسبت به رسیدگی به مشکلات بین فردی درون گروهی حساس باشید. هیچ دلیلی ندارد دانش آموزانی را که هیچ علاقه ای به یکدیگر ندارند وادار به همکاری بکنید. شاید لازم باشد طرح‌هایی احتیاطی در نظر داشته باشید تا در صورت بروز اشکال، آرایش گروه‌ها را تغییر دهید.

۸-از تنبلی جلوگیری کنید. بر فعالیت‌های گروهی نظارت کنید تا مطمئن شوید دانش آموزی در یکی از گروه‌ها تنبلی نمی‌کند و از مسئولیت شانه خالی نمی کند.

۹-دانش آموزان مشکل ساز را تقسیم کنید. گه گاه ترکیب گروه‌ها را تغییر دهید تا دانش آموزان محبوب یا مشکل ساز همیشه در گروه یکسانی باقی نمانند.

پیشنهادات

- با مطالعه وتحقیق چالش های مسیر کلاس خود را بشناسد وفاصله ذهنی ومهارتی خویش را با دانش آموزانش کم کند.

- در کلاس در س به فعالیت های کلاسی به مثابه لحظات مهم اصل زندگی می نگرد نه صرفا وظیفه

- همه دانش آموزان را دوست دارد اگر چه مطمئن است ممکن است همه آنها اورا دوست نداشته باشند.

- در فعالیت های کلاسی وشخصی خود را هدفمند ، پرتلاش،علاقه مندوکم انتظار نشان می دهد

- دانش آموزان را برای آینده ای که می بیند می سازد نه صرفا برای برآوردن انتظارات روزمره گذشته وامروز

www.asemankafinet.ir

این فایل فقط برای مشاهده می باشد . برای خرید فایل ورد و قابل ویرایش این گزارش تخصصی به سایت علمی و پژوهشی آسمان مراجعه کنید www.asemankafinet.ir

منابع :

- الیس ، سوزان ووالن . آشنایی با یادگیری از طریق همیاری ،ترجمه طاهر رستگار ومجید ملکان،نشرنی ، تهران ،چاپ هفتم ،۱۳۸۲

- بروس ، چویس،ویل ،مارشال ،الگوهای تدریس ۲۰۰۰ ، ترجمه محمد رضا بهرنگی ، نشر کمال تربیت تهران ،چاپ اول ،۱۳۸۰ .

- شعبانی ، حسن ، مهارت های آموزشی ، روش ها وفنون تدریس ، انتشارات سمت ، تهران ،۱۳۸۴ .

- حایری زاده ، قاسم خان ، سودابه ، محمد حسین ، یادگیری از طریق همیاری ، نشرنی ،تهران ، چاپ چهارم ، ۱۳۸۴ .

- کرامتی ، محمد رضا ، الگوهای برتر تدریس ، یادگیری مشارکتی ، نشر فراانگیزش ، مشهد ،چاپ دوم ،۱۳۸۴ .

- رقابت یا رفاقت در کلاس ، مجله روانشناسی تربیتی ، دانشگاه تهران ، سال سی ویکم ، شماره ۲ ، پاییز وزمستان ۱۳۸۰ . ۲۹

www.asemankafinet.ir